

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG BÔNG, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Chu Văn Hồi - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Nga - Thư ký Tòa án Tòa án nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông tham gia phiên họp:
Ông Lê Thanh Niêm - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 8 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Bông mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 64/2024/TLST-VDS ngày 29 tháng 5 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 13/2024/QĐST-VDS ngày 29 tháng 7 năm 2024 và quyết định hoãn phiên họp giải quyết việc dân sự số 02/2024/QĐST-VDS ngày 12 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Nguyễn Vĩnh T, sinh năm 1988. Địa chỉ: Tổ dân phố M, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*có mặt*).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Ông Nguyễn Vĩnh Đ, sinh năm 1970. Căn cước công dân số: 049070016951 do Cục CSQLHC về TTXH cấp ngày 12/8/2021. Địa chỉ: Tổ dân phố M, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*vắng mặt*).

+ Ông Nguyễn Vĩnh H, sinh năm 1940. Địa chỉ: TDP M, TT Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*vắng mặt*).

+ Bà Nguyễn Thị N, sinh năm 1965; Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1980. Cùng địa chỉ: TDP M, TT Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*vắng mặt – có đơn xin vắng mặt*).

+ Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1979. Địa chỉ: Thôn Hòa X, xã Hòa S, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*vắng mặt – có đơn xin vắng mặt*).

+ Bà Nguyễn Thị T1, sinh năm 1969. Địa chỉ: Thôn N, xã Hòa S, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*vắng mặt – có đơn xin vắng mặt*).

+ Bà Nguyễn Thị B, sinh năm 1963. Địa chỉ: Thôn M, xã Năm N, huyện Đắk S, tỉnh Đắk Nông (*vắng mặt – có đơn xin vắng mặt*).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai, ông Nguyễn Vĩnh T trình bày như sau: Cha mẹ ông T là ông Nguyễn Vĩnh H và bà Trần Thị L chung sống với nhau có được 08 người con gồm có Nguyễn Vĩnh T, Nguyễn Vĩnh H (đã chết), Nguyễn Thị B, Nguyễn Thị N, Nguyễn Thị T, Nguyễn Vĩnh Đ, Nguyễn Thị X, Nguyễn Thị T1. Năm 2023 mẹ ông là Trần Thị L chết theo giấy khai tử số 08 ngày 13/02/2023 nhưng không để lại di chúc, hiện nay bố ông T là Nguyễn Vĩnh H đã 85 tuổi, bị bệnh nặng nằm một chỗ, không còn nhận biết được gì, sống đời sống thực vật, mọi sinh hoạt đều phải thông qua người thân trong gia đình, đang được hưởng trợ cấp xã hội do Phòng Lao động thương binh xã hội huyện Krông Bông chi trả hàng tháng theo kết luận là người bị khuyết tật nặng.

Hiện nay anh trai ông T là Nguyễn Vĩnh Đ cũng bị bệnh liên quan đến thần kinh, không minh mẫn, không còn nhận biết được gì, mọi sinh hoạt đều phải thông qua người thân trong gia đình. Hiện nay đang được hưởng trợ cấp xã hội do Phòng Lao động thương binh xã hội huyện Krông Bông chi trả hàng tháng theo kết luận là người bị khuyết tật nặng.

Để thuận lợi trong việc thực hiện các thủ tục và giao dịch dân sự của gia đình. Do đó, ông T làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố: Ông Nguyễn Vĩnh Đ mất năng lực hành vi dân sự để ông T được đại diện cho ông Đ trong thời gian ông Đ bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Bông nhận định:

[1] Ông Nguyễn Vĩnh Đ, sinh năm 1970 là con của ông Nguyễn Vĩnh H và bà Trần Thị L, là em trai của Nguyễn Thị B, Nguyễn Thị N, Nguyễn Thị T1 và là anh trai của Nguyễn Thị X, Nguyễn Thị T và Nguyễn Vĩnh T. Đã nhiều năm ông Nguyễn Vĩnh Đ bị bệnh liên quan đến thần kinh, không minh mẫn, không còn nhận thức được gì, mọi sinh hoạt của ông Đ phải có người thân trợ giúp và thuộc đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội tại Phòng Lao động và Thương binh xã hội huyện Krông Bông kể từ năm 2022 đến nay.

Nay ông Nguyễn Vĩnh T yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố ông Nguyễn Vĩnh Đ - sinh năm 1970 là người mất năng lực hành vi dân sự. Các anh chị em của ông Đ là Nguyễn Thị B, Nguyễn Thị N, Nguyễn Thị T, Nguyễn Vĩnh T, Nguyễn Thị X, Nguyễn Thị T1 thống nhất với yêu cầu của ông T và không có ý kiến gì khác.

[2] Tòa án nhân dân huyện Krông Bông đã thụ lý hồ sơ việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của ông Nguyễn Vĩnh T.

Ngày 31/5/2024 Toà án nhân dân huyện Krông Bông đã ban hành quyết định trưng cầu giám định số 13/2024/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Vĩnh Đ để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 170/KLGD ngày 26/7/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận:

1. Kết luận: Đương sự: ông Nguyễn Vĩnh Đ, sinh năm: 1970: Giới tính: Nam. Nơi thường trú: Tổ dân phố M, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk.

1.1. Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Rối loạn tâm thần thực tồn; Động kinh (Theo Bảng phân loại bệnh tật quốc tế lần thứ 10 - ICD10, bệnh có mã F09; G40).

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Do đó, đơn yêu cầu của ông Nguyễn Vĩnh T đề nghị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Vĩnh Đ là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp:

Về tố tụng: Thẩm phán, Thư ký và đương sự tuân theo đúng pháp luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự, lời khai của người yêu cầu thể hiện, ông Nguyễn Vĩnh Đ - sinh năm 1970 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình. Ông Đ bị bệnh liên quan đến thần kinh dẫn đến việc không nhận thức được và không làm chủ được hành vi của mình. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 170/KLGD ngày 26/7/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với ông Nguyễn Vĩnh Đ – sinh năm 1970. Hiện tại đương sự bị bệnh: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Nay ông Nguyễn Vĩnh T yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh trai là ông Nguyễn Vĩnh Đ - sinh năm 1970, là người mất năng lực hành vi dân sự, các anh chị em ruột của ông Đ cũng thống nhất với yêu cầu của ông T. Xét thấy việc ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Vĩnh Đ, là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Do vậy căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự và khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Bông chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Vĩnh T về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Vĩnh Đ mất năng lực hành vi dân sự. Ông T được đại diện cho ông Đ trong thời gian ông Đ bị mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Ông Nguyễn Vĩnh T đã tự nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và không có yêu cầu gì nên không đặt ra để xem xét, giải quyết.

[5] Về lệ phí: Ông Nguyễn Vĩnh T là cá nhân hộ nghèo nên được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 4; điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Vĩnh T.

Tuyên bố: Ông Nguyễn Vĩnh Đ - sinh năm 1970. Căn cước công dân số: 049070016951 do Cục CSQLHC về TTXH cấp ngày 12/8/2021. Nơi cư trú: Tổ dân phố M, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk, **mất năng lực hành vi dân sự**. Ông Nguyễn Vĩnh T được đại diện cho ông Nguyễn Vĩnh Đ trong thời gian ông Đ bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Ông Nguyễn Vĩnh T là đương sự yêu cầu phải chịu Lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (*Ba trăm nghìn đồng*). Tuy nhiên, Ông Nguyễn Vĩnh T là hộ nghèo và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí nên miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho ông Nguyễn Vĩnh T.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (vắng mặt) có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết công khai. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện Krông Bông;
- UBND thị trấn Krông Kmar;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án, VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Chu Văn Hồi